

21.05.2018

Asia/3

§ 360

V 30.05.2018, Osallisuusrahaston perustaminen ja lähiörahaston talousarviokohdan käyttö

HEL 2017-012164 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää perustaa itsenäiseksi taseyksiköksi muodostettavan rahaston, jonka nimeksi tulee Osallisuusrahasto - Delaktighetsfonden.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy rahastolle säännöt seuraavasti:

- 1 § Rahaston tarkoitus
Osallisuusrahaston tarkoituksena on edistää yhdenvertaista kaupunkia luomalla taloudelliset edellytykset helsinkiläisten asukkaiden ja yhteisöjen esittämien hankkeiden ja projektien toteuttamiselle hallintosäännön VII osan 27 luvun 1 § mukaisesti.
- 2 § Rahaston kartuttaminen
Rahastoa kartutetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämällä määrillä.
- 3 § Rahaston käyttäminen
Osallisuusrahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisesti, joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osa-

- puolien kanssa toteutettavien kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen erikseen päättämien investointien tai projektien toteutukseen sekä osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen edellyttämiin menoihin.
- 4 § Rahaston varojen säilyttäminen
Rahaston kirjanpidolliset varat sijoitetaan osana kaupungin kasvavaroja. Ko. varoille ei lasketa korkoa.
- 5 § Rahaston hallinto ja hoito
Rahaston hallinnosta vastaa kaupunginhallitus ja rahastoa hoitaa kaupunginkanslia.
- 6 § Rahaston kirjanpito
Rahaston kirjanpitoa hoitaa Taloushallintopalvelu -liikelaitos. Rahaston tilivuosi on kalenterivuosi. Rahastosta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston pääoma vuoden alussa, rahaston tulot ja menot hanke- tai projektikohtaisesti sekä rahaston pääoma vuoden lopussa.
- 7 § Rahaston purkaminen
Rahastoa puretaan kaupunginvaltuuston päätöksellä siirtämällä rahaston pääomaa peruspääomaan tai muihin oman pääoman eriin.

Kaupunginvaltuusto päättää lisäksi siirtää taseeseen kertyneestä ylijäämästä 40 miljoonaa euroa peruspääomaksi osallisuusrahastolle.

Kaupunginvaltuusto päättää vielä siirtää 480 000 euroa vuoden 2018 talousarvion kohdalla 8 07 01 Lähiörahadosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi, kohdalle 1 40, Kaupunginkanslia.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017 §:n 1047 kohdalla kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan lähiörahadon muutoksen osallisuusrahastoksi siten, että osallisuusrahaston tuotosta voidaan rahoittaa vuosittain osallistuvan budjetoinnin kustannukset sisältäen toimeenpanon henkilöstön, alueellisen osallisuuden käyttömenot sekä osallistuvan budjetoinnin alueellisesti päätettävät summat.

Lähiörahadosto on tarkoitus purkaa, kun hyväksytyt lähiörahadostohankkeet on saatettu loppuun. Vuonna 2018 on rahoitettu ainoastaan aikaisemmin käynnistyneiden hankkeiden loppuun saattamista. Lähiörahadoston sijaan esitetään perustettavaksi Osallisuusrahasto, joka suuruudeltaan vastaa purettavaa Lähiörahadostoa, mutta sijoittuu kirjanpidossa kaupungin taseen ulkopuolelle eriytetyksi yksiköksi samaan tapaan kuin esimerkiksi innovaatorahasto.

Kysymys liittyy laajemmin ns. Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmallin toteutukseen. Kaupunginhallitus viittasi edellä mainitussa päätöksessään hallintosäännön VII osan 27 luvun mukaisiin osallisuuden ja vuorovaikutuksen periaatteisiin. Osallistuva budjetointi ja sen alueellisesti päätettävät summat, osallistuvan budjetoinnin mallin edellyttämän henkilöstön palkkaus sekä sähköinen palvelualusta ja muut äänestyksen valmisteluun ja toteutukseen liittyvät käyttömenot (mm. viestintä, tilakustannukset) on tarkoitus rahoittaa osallisuusrahaston tuotolla.

Lähiörahaston tarkoituksena on ollut Helsingin lähiöiden arvostuksen nostaminen parantamalla lähiöiden viihtyvyyttä ja toiminnallisuutta. Rahaston varoja on käytetty joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen erikseen päättämien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen.

Osallisuusrahaston tarkoituksena on mahdollistaa, että asukkaat ja yhteisöt pääsevät esittämään itse käyttökohteita rahoitukselle paikallisesti tai koko kaupunkia koskien ja äänestämään niiden välillä. Tätä kutsutaan osallistuvaksi budjetoinniksi. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia, edistää yhdenvertaisuutta sekä lisätä ymmärrystä kunnan toiminnasta.

Osallistuvan budjetoinnin perusrakenne koostuu neljästä vaiheesta: ehdotusvaihe, arviointivaihe, äänestysvaihe ja toteutusvaihe. Mallin toteutuksessa viestinnällä on keskeinen rooli. Ehdotusten kehittäminen tapahtuu julkisella sähköisellä alustalla. Ensimmäisessä vaiheessa asukkaat ja yhteisöt tekevät ehdotuksia ja keskustelevat niistä. Kaupunki tukee tätä vaihetta järjestämällä yhteiskehittämistilaisuuksia sekä osallistumalla keskusteluun. Arviointivaiheessa kaupunki arvioi, mitkä ehdotuksista ovat toteutettavissa määritellyllä määrärahalta ja säännösten puitteissa.

Arvioinnin jälkeen kuntalaiset äänestävät siitä, miten he näkisivät viisaaksi jakaa määritellyn rahamäärän. Äänestyksen jälkeen kaupunginhallitus vahvistaa äänestystuloksen, jota seuraa toteutusvaihe. Toteutusvaiheessa olennaista on ehdotusten tekijöiden osallisuus toteutukseen sekä avoin kuntalaisviestintä.

Kaupunginhallitus tulee erikseen päättämään osallistuvan budjetoinnin määrärahan valmisteluperiaatteista ja toteutuksesta. Kaupunki voi myös ehdotusten tekovaiheessa tuoda esille lähtötietoja ja tarpeita eri alueille. Lisäksi osallistuvan budjetoinnin toteuttamisessa tullaan tekemään kohdennettuja toimenpiteitä niille ryhmille ja niille asuinalueille, joiden osallistuminen on pääsääntöisesti muuta väestöä vähäisempää.

21.05.2018

Asia/3

Näin pyritään varmistamaan yhdenvertaisuuden toteutuminen osallistuvassa budjetoinnissa.

Osallisuusrahaston hankkeiden oletetaan painottuvan nopeasti toteutettaviin yleisten alueiden ympäristöparannushankkeisiin, investoinneiksi katsottaviin julkisiin irtaimen omaisuuden hankintoihin ja kertaluontoiseihin projekteihin. Monissa ulkomaisissa kaupungeissa osallistuva budjetointi on rajattu koskemaan vain investointihankkeita. Helsingin mallissa on lähtökohtana, että rahaa voidaan suunnata myös käyttötalouden piirissä toteutettaviin, rajallisen keston projekteihin. Rahoitettavista kohteista päätetään vuosittain, minkä takia esimerkiksi pysyvän henkilökunnan palkkaamista ei puolleta.

Osallistuvan budjetoinnin kunkin vuoden alueittainen käyttövara päätetään kaupunginhallituksessa alueiden asukasluvuun perustuen talousarvion täytäntöönpanovaiheessa. Talousarviossa vuodelle 2018 ja taloussuunnitelmassa 2018-2020 on varattu 5 miljoonaa euroa lähiörahaston tuotosta maksettaviin menoihin vuosittain. Osallisuusrahaston käynnistyessä tehdään 2019 talousarvioon ja 2019-2021 taloussuunnitelmaan vastaavat varaukset sekä poistetaan lähiörahastoa koskevat varaukset.

Kaupungin osallisuusmallin toteutuksen käynnistämiseen on vuonna 2018 tarkoitus osoittaa varoja lähiörahastosta 480 000 euroa. Koska lähiörahastoa ei voi käyttää käyttömenojen kattamiseen, tulisi kaupunginvaltuuston tehdä vuoden 2018 talousarvioon muutos, jolla tarvittava summa siirretään kaupunginkanslian käytettäväksi.

Esityksen valmistelu on tapahtunut yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston sekä tietotekniikka- ja viestintäosaston kesken.

Täytäntöönpano

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy esityksen osallisuusrahaston perustamisesta, kaupunginhallituksen tarkoituksena on jatkovalmistelussa erikseen päättää osallistuvan budjetoinnin tarkemmasta toteutusmallista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.05.2018

Asia/3

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Osallisuus ja neuvonta
Sosiaali- ja terveystalokunta
Talous- ja suunnitteluosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566